

Kolmanda Tõrva noortevolikogu auhinna pälvis Merike Soomets

Juba kolmandat aastat annab Tõrva noortevolikogu välja auhinna tunnustamiseks inimest, kes on märkimisväärselt rohkem oma aega ja energiat piirkonna arenguks kulutanud, kui seda võib-olla oodatud on.

„Tahame tõsta esile just neid inimesi, kes lisaks oma põhitööle annavad suure panuse Tõrva linna jaoks oma vabast ajast,“ ütles endine noortevolikogu esimees Karl Kirt. „Tihtilugu ei tunnustata aktiivseid kodanikke, kes panustavad igapäevaselt kodukohta, piisavalt ning seetõttu tahame neid esile tõsta.“

Noortevolikogu tahab, et inimesed märkaksid enda kõrval teist inimest ja tema tehtud heategusid.

Sel aastal pälvis noortevolikogu auhinna kauaaegne Tõrva noortekeskuse juhataja Merike Soomets, kes on aastate jooksul piirkonna noortega väga lähedaseks saanud.

„Igapäevaselt on ta väga heasüdamlik, nooruslik ning rõõmsameelne inimene, kelle poole julgevad noored pöörduda,“ iseloomustas auhinna pälvijat noortevolikogu aseesimees Triin Jaansalu. Merike Soomets on ELO koordinaator, kuulub ka noorsootöökeskuse Tankla juhatusse, on olnud mentor Tõrva noortevolikogule ning koostööpartner Tõrva gümnaasiumi õpilasesindusele. Oma vabast tahtest on ta noorte jaoks väga palju ära teinud ja nende tegevusi alati toetanud.

„Merike on inimene, kes on võtnud oma südameasjaks kõik noortega seo-

tud teemad. Tema on see, kelle poole võib noor pöörduda iga kell ning kellelt on alati abi või tuge loota. Merike väris tohutult seda auhinna. Ta on kogu oma aja pühendanud noortele ning noortekeskuse arendamisele. Ta ei pea vaevaks olla kas või poole ööni noortekeskuses, et noored saaksid oma tegevused teha. Lisaks sellele ei lahenda ta ainult noorte probleeme, vaid aitab ning suunab neid uute väljakutsete leidmiseks.”

Lisaks Merike Soometsale esitati

noortevolikogu auhinnale veel neli kandidaati. Eelmisel aastal pälvis noortevolikogu auhinna Tõrva gümnaasiumi õpetaja Liia Ortus oma tubli töö eest gümnaasiumi pargi korrashoiul ning noortele loodushariduse pakkumise eest. Esimene noortevolikogu auhind läks aga Hilma Karule tema aastatepikkuse töö eest Helme koduloomuuseumis ja Tõrva gümnaasiumis.

Margo Metsoja
Tõrva noortevolikogu kommunikatsioonijuht

Taagepera külaseltsi kevadsuvised tegemised

Kevadel, 4. mail osalesime ühistegemisel „Teeme ära“. Sedakorda soovisime korraldada külakeskuse, bussijaama, lossipargi aiataguse ning RMK puhkekeskuse lõkkekohta ümbruse. Koos lastega oli küla koristamas 41 inimest. Väga tore, et inimesed väärtustavad oma kodupaika ja osalevad selle kauniks muutmisel. Talgupäeva lõpuks pakkusime suppi ning kohvi ja kooki.

Õhtul toimus külamajas simman, kus esines kohalik ansambel 2T. Kõik, kes simmanile tulid, pidasid päeva korraldajaks.

25. mail andsime oma panuse esmakordselt korraldatud kogupereüritusel „Missioon: Wagenküll“. Meie korraldada oli üks kontrollpunkt, kus osalejad pidid ära arvama kolme hoidise kolm komponenti. Meie perenaised pakkusid osalejatele pannkooke. Samas oli avatud saviringi liikmete teine näitsemüük.

23. juunil korraldasime järjekordse jaanitule RMK platsil. Meile esinesid Maria Põldsalu ja Ala rahvamaja tant-

su- ja lauluansambel Hõbetäht ning meenutusi endistest aegadest vestis kunagine Taagepera metskonna ülem Johan Tamberg. Lastele toimusid nagu ikka sportlikud mängud ja võistlused ning lisaks pakkusime LaserShot-laskmist teise telgi all. Tantsuks mängis taas kord ansambel 2T.

Juuli alguses oli võimalus pakkuda Eesti Lionsi klubi rahvusvahelise noortelaagri „Valgamaa 2013“ osalejatele töötubasid – meeskonnamängus õhupüssilaskmist, seebi viltimist – ning rentida neile ruume ühes öhtuks.

25. juulil käisime järjekordsel ekskursioonil Jõgevamaal. Külastasime Juula külaseltsi, jääaja muuseumi, Elistvere loomaparki ja Põltsamaal sealset roosiaeda ning Sõpruse parki.

17. augustil peeti simmanit, mis toimus juba kaheksandat korda. Simmanil laulsid ja mängisid lõõtsal Ülle ja Kristi Kool Väägverest ning nende esinemise vaheaegadel mängis akordionil ja laulis Ermo Leuska. Ühislaulmiseks trükkisime taas kord simmani lauliku, millest koostasime – eelmise suurt populaar-

sust nähes – uue versiooni.

Lapsed joonistasid ka sel aastal puidust tahvlitele ning uuendusena sai seekord iga laps kaela saviringis valmistatud medali.

Simmani traditsioonide hulka kuulub ka moosivõistlus. Esikoha sai Kaja Hassi valmistatud moos. Moosivalmistajate paremik auhinnati samuti kohalikus saviringis valmistatud vaasidekaussidega. Simman sai rahastuse KOP-programmi kevadisest voojust ning omaosalusega toetas Helme vald.

Käesoleval aastal olemasoleva soetatud ühistegevuseks vajalikku inventari Valgamaa partnerluskogu strateegia meetme 1 „Kogukonnaalgatused ja koostöö“ projektikonkursi „Väärt elukeskkond!“ raames. Antud projekti omaosalusega toetas meid samuti Helme vald.

Aitäh kõigile külaseltsi liikmetele, aktiivsetele külaelanikele, saviringis osalejatele. Tänu teile on meie küla heakorras, üritused õnnestunud ning meil on siin hea elada.

Indrek Valner

Tõrva Linnavalikogu 15.10.2013 istungil arutati ja otsustati:

1. Volikogu kuulab ära informatsiooni linnavalitsuse ja hallatavate asutuste vahepealse tegevuse kohta.
2. Volikogu kinnitas Tõrva linna eelarvestrateegia 2014-2017.
3. Volikogu võttis vastu Tõrva linna 2013. aasta lisaelarve.
4. Tehti muudatused Tõrva linna arengukava tegevuskavas.
5. Otsustati lõpetada Tõrva linna osalemine SA-s Valga Piirkonna Keskkonnakeskus.
6. Volikogu võttis vastu Tõrva linna avaliku korra eeskirja.

Signe Kiin
linnasekretär

Tõrva gümnaasiumi direktor Ivar Hanvere (paremal) külalistega Lukowist Tiiu Madal

Tõrvat külastasid koostööpartnerid Lukowist

Ajavahemikul 1.–4. oktoobrini külastasid Tõrvat haridus- ja spordispetsialistid Lukowist, meie sõpruslinnast Poolas.

Tegemist on Comenius Regio programmist rahastatava sporditeemalise projektiga, mis kestab kaks aastat. Projekti käigus õpitakse tunda partnerriigi kehalise kasvatuse alast haridussüsteemi, jagatakse kogemusi ja häid praktikaid.

Õpetajad ja treenerid külastavad partnerriigis kehalise kasvatuse tunde ja treeninguid. Korraldatakse ümarlauavestlusi ja õpitube, demonstreerides oma õpetamismetoodikat. Partnerid tutvustavad üksteisele oma riigi spordikultuuri traditsioone, samuti

tuntud sportlasi. Projekt annab võimaluse laiendada teadmisi kultuurilisest mitmekesisusest Euroopas.

Tegemist oli projekti avakohtumise-ga. Küllastati Tõrva gümnaasiumit, noortekeskust ja spordiklubi Viraaž. Korraldati väljasõit Otepäele, kus valla vanem Merlin Müür rääkis spordielust Otepääl. Katrin Aidla tutvustas Tehvandi uut staadionihoonet ja vastavatu hotelli, nähti ka suusahüppemäge.

Järgmine kohtumine toimub novembris Lukowis, mil Tõrva õpetajatel ja treeneritel on omakorda võimalus tutvuda sporditegemise tingimustega Poolas.

Tiiu Madal
avalike suhete spetsialist

Pritsumehe tiitli võitis Tõrva komando pealik Alor Kasepõld

Tallinnas 24. septembril peetud Pritsumehe võistluse võitis teist aastat järjest Alor Kasepõld.

Kõrghoone Kuninga tiitli võitis samal päeval Swisshotelis toimunud võistlusel Siim Rikolas Rakvere päästekomandost.

Pritsumehe võistlusel katsuti jõudu kolmes harjutuses: takistusriba, voolikuharjutus ja kombineeritud harjutus. Neljanda tulemusena läks arvesse kõrghoone trepiloosul saadud aeg.

Individuaalarvestuses võitis Alor Kasepõld koondajaga 11 minutit ja 35,7 sekundit, mis oli 20 sekundit parem kui teise koha saavutanud Nõmme komando päästjal Harpo Strool. Tartu päästekomando päästja Toomas Stroo sai üldkokkuvõttes kolmanda koha.

Võistkondlikult oli parim Tõrva päästekomando meeskond koosseisus Alor Kasepõld, Rauno Ojamägi ja Ivar

Lupp koguajaga 39 minutit ja 19,2 sekundit. Viljandi päästekomando võistkond – Tõnu Mardla, Kevo Kärp ja Viljar Kütt – saavutas teise tulemuse koondajaga 40 minutit ja 13,9 sekundit.

Alor Kasepõld, kes 2011. aastal oli paremuselt teine ning tänavu kaitses eelmisel aastal võidetud esikohta, tundis heameelt, et võistlus oli tasavägine ja pinget jagus lõpuni.

„Tahan tänada Tõrva komando mehi, kes osa võtsid ja ühise eesmärgi nimel pingutasid,“ ütles ta. „Aga puhata ei ole aega, vaja on hakata valmistuma järgmise aasta võistluseks.“ Pritsumehe võistlusel osales 33 võistlejat. Võistlust peeti juba 15. korda ning Kõrghoone Kuninga trepiloosku korraldati 14. korda.

Astra Pintson-Käo
päästemeeti Lõuna päästkeskuse pressiesindaja

Järgmine Helme-Tõrva Elu ilmub 28. novembril.

Toimetus ootab kaastõid hiljemalt 18. novembriks.

MAJANDUSLIKE HUVIDE DEKLARATSIOONIDE ANDMETE VÄLJAVÕTE

Järgnevad majanduslike huvide deklaratsioonid esitasid ametiisikud korruptsioonivastase seaduse § 14 lõike 5 alusel deklaratsioonihoidjale – Tõrva Linnavolikogu 17.11.2009 otsusega nr 28 moodustatud komisjonile korruptsioonivastase seaduse kohaldamiseks.

Deklaratsioonide andmed avaldatakse vastavalt korruptsioonivastase seaduse lisana kinnitatud majanduslike huvide deklaratsiooni vormi järgi:

I Üldandmed

- Ees- ja perekonnanimi.
- Isikukood. [Ei kuulu avaldamisele]
- Ametikoht.
- Asutus (tööandja).
- Ametipalga aste ja ametipalk.

II. Andmed vara kohta

- Kinnisvara (kuni kinnistusraamatusse kandmiseni ka ehitised ja nende osad): otstarve, asukoht, kinnistuspiirkond, kinnistu number. [Aadressi märkimata]
- Riiklikku registrisse kantud sõidukid: sõiduki liik, mark, väljalaske aasta.
- Aktsiad, osad ja muud väärtpaberid: emitent, liik, kogus, ühe ühiku nimiväärtus, koguväärtus.
- Pangaarved (pank, arve liik ja nende arv).

III. Andmed varaliste kohustuste kohta

- Võlad pankadele ja teistele isikutele, kui võla suurus ületab kuue kuu ametipalga või 3 500 eurot aastas, kui ametikohal ametipalka ei maksta: võlausaldaja, võlajääk deklareerimise ajal.
- Muud varalised kohustused, mille suurus ületab kuue kuu ametipalga või 3 500 eurot aastas, kui ametikohal ametipalka ei maksta (liisingud, käenduslepingud, hüpoteegid jms).

IV. Andmed muude tulude kohta

- Muud regulaarsed tulud (palk ja lisatasud põhitöökohal, kui ametiisikul puudub ametipalk, näidates nende suuruse, kompensatsioonid, sh nõukogudest saadavad hüvitised, nimetades nõukogu ja näidates hüvitise suuruse, intressid, pensionid, töövõttust ning teadus- ja õppetööst saadavad tasud, autoritasud, muud tulud või tuluallikad, näidates ära, mis liiki tuludega on tegemist). [Tulu suurust näitamata]

V. Andmed maksustatava tulu ja dividenditulu kohta

[Ei kuulu avaldamisele]

VI. Andmed abikaasa, vanemate ja laste kohta

[Ei kuulu avaldamisele]

Deklaratsiooni esitamise kuupäev.

VOLIKOGU LIIKMED

- Kalle Vister**, volikogu esimees – deklaratsioon avaldatakse Riigi Teataja Lisas.

- Ahto Ani**. 3. Linnavolikogu liige. 4. Tõrva Linnavolikogu. 5. Ei ole. 6. Kinnistu Tõrva linnas, 147140 (1/2). 7. Sõiduauto Mitsubishi Colt, 2007(1/2), Opel Corsa, 2007 (1/2) 8. Ei ole. 9. Swedbank, arveldusarve; SEB pank arveldusarve.10. Eluasemelaen Swedbank, 3 200 EUR. 11. Ei ole. 12. Volikogu liikme hüvitis. 10.04.2013.

- Ivar Hanvere**. 3. Linnavolikogu liige. 4. Tõrva Linnavolikogu. 5. Ei ole. 6. Korruselamumaa Tõrva linnas, 1111940; Põlma maaüksus Kehtna vallas, 77237, elamumaa Järvakandi alevis nr 267437 7. Ei ole. 8. Ei ole. 9. Swedbank, arveldusarve.10. Ei ole. 11. Ei ole. 12. Töötasu ja lisatasu põhitöökohalt, volikogu liikme hüvitis.03.04.2013.

- Kaja Ispert**. 3. Linnavolikogu liige. 4. Tõrva Linnavolikogu. 5. Ei ole. 6. Kinnistu Tõrva linnas, 1093040. 7. Sõiduauto Volkswagen Passat, 1994. 8. Ei ole. 9. Swedbank, arveldusarve.10. Swedbank 3961,56 EUR. 11. Ei ole. 12. Volikogu liikme hüvitis, pension 30.04.2013.

- Ülle Juht**. 3. Linnavolikogu liige. 4. Tõrva Linnavolikogu. 5. Ei ole. 6. Korteriomand Valga linnas, 800540; Kinnistu Vastseliina vallas, 2577841; Kinnistu Tõrva linnas, 69440 (abikaasade ühisvara). 7. Sõiduauto Volkswagen Golf, 2005; Sõiduauto Fiat Brava, 1997; Haagis Respo, 2008. 8. Swedbank pensioniosak, koguväärtus 8765,48 EUR. 9. Swedbank, arveldusarve.10. Ei ole. 11. Swedbank liisinguleping kaubik Citroen Nemo Van, jääkväärtus 2129,89 EUR. 12. Töötasu põhitöökohalt, volikogu liikme hüvitis.30.04.2013.

- Thaisi Kalmus**. 3. Linnavolikogu liige. 4. Tõrva Linnavolikogu. 5. Ei ole. 6. Kinnistu Tõrva linnas, 7219. 7. Ei ole. 8. Ei ole. 9. Swedbank, arveldusarve. 10. Ei ole. 11. Ei ole. 12. Töötasu põhitöökohalt, pension, volikogu liikme hüvi-

tis.24.04.2013.

- Liia Kägu**. 3. Linnavolikogu liige. 4. Tõrva Linnavolikogu. 5. Ei ole. 6. Ei ole. 7. Sõiduauto Volvo 80, 1999. 8. Ei ole. 9. Swedbank, arveldusarve 10. Ei ole 11. Hansa Liising, 2870.- 12. Töötasu põhitöökohalt, tasud Valgamaa Kutseõppekeskuse, Tugev Partner OÜ, volikogu liikme hüvitis, pension 29.04.2013.

- Tiiu Loorman**. 3. Linnavolikogu liige. 4. Tõrva Linnavolikogu. 5. Ei ole. 6. Ei ole 7. Sõiduauto Mazda 323, 1998, sõiduauto SKODA, 2011 8. LHV pensionifond osak koguväärtusega 5174,16 eurot; K&M Projektbüroo osak, 45 %, 1143 eurot. 9. Swedbank 3 arvelduskontot, Swedbank väärtpaberikonto, SEB arvelduskonto.10. Ei ole. 11. Ei ole. 12. Töötasu põhitöökohalt, FIE ettevõtlustulu, volikogu liikme hüvitis.04.04.2013.

- Ivo Muru**. 3. Linnavolikogu liige. 4. Tõrva Linnavolikogu. 5. Ei ole. 6. Korteriomand Pärnu linnas, 2266005; Kinnistu Viljandimaal, 725139; kinnistu Helme vallas 741840, kinnistu Tõrva linnas 756240, kinnistu Helme vallas 920340, 1352440, 1619640, 1815540, 1815640, 1815740, 1815840, 2215540, 2372140. 7. Sõiduauto Ford Focus, 2001. 8. OÜ Piirimart osak, 100 %, nimiväärtus 49672 eurot, koguväärtus 49672 eurot; OÜ PM Tööd osak, 50 %, nimiväärtus 1278 eurot, koguväärtus 2556 eurot 9. Swedbank, arveldusarve, SEB arveldusarve.10. Swedbank eluasemelaen 22291,68 eurot. 11. Hüpotek maatulundusmaa ost, 9991 eurot. 12. Töötasu põhitöökohalt, FIE ettevõtlustulu, põllumaad renditulu, volikogu liikme hüvitis.30.04.2013.

- Meelis Raidve**. 3. Linnavolikogu liige. 4. Tõrva Linnavolikogu. 5. Ei ole. 6. Korteriomand Elva linnas, 2033204; Korteriomand Elva linnas, 4213104. 7. Sõiduauto Volkswagen Passat, 2003; 8. Ei ole. 9. Swedbank, 2 arvelduskontot, krediitkonto. 10. Swedbank, 18 576,22 EUR, 9550,77 EUR, 10 372,82 EUR 11. Ei ole. 12. Töötasu põhitöökohalt, volikogu liikme hüvitis.30.04.2013.

- Ahti Saar**. 3. Linnavolikogu liige. 4. Tõrva Linnavolikogu. 5. Ei ole. 6. Kinnistu Tõrva linnas, 205440; 1353840; 116234 (½ osa). 7. Mootorratas Jawa,

1982. 8. SEB progressiivne pensionifond, koguväärtus 4 636,884. 9. Swedbank, 1 arvelduskonto, 1 krediitkonto; SEB 1 arvelduskonto, 1 krediitkonto, 1 kogumispensionikonto.10. Ei ole. 11. Ei ole. 12. Töötasu põhitöökohalt, volikogu liikme hüvitis, töötuskindlustushüvitis 17.04.2013.

- Marko Tamm**. 3. Linnavolikogu liige. 4. Tõrva Linnavolikogu. 5. Ei ole. 6. Ei ole. 7. Mootorratas HONDA NSR 125R, 1991, Mootorratas Kawasaki ZZR 600, 2000, sõiduauto JEEP CHEROKEE, 1994 8. TM Hooldusgrupp OÜ, 100%, nimiväärtus 2500 EUR, koguväärtus 2500 EUR. 9. Swedbank, 2 arveldusarvet.10. Ei ole. 11. Ei ole. 12. Töötasu põhitöökohalt, volikogu liikme hüvitis 30.04.2013.

- Eevi-Eve Valliste** 3. Linnavolikogu liige. 4. Tõrva Linnavolikogu. 5. Ei ole. 6. Kinnistu Tõrva linnas, 248840. 7. Sõiduauto Toyota Yaris 2004, sõiduauto Subaru Forester 2007 (abikaasade ühisvara). 8. Ei ole. 9. Swedbank, arveldusarve, SEB pank, arveldusarve.10. Ei ole. 11. Ei ole 12. Palk põhitöökohalt, volikogu liikme hüvitis.29.04.2013.

- Eero Viisu**. 3. Linnavolikogu liige. 4. Tõrva Linnavolikogu. 5. Ei ole. 6. Kinnistu Tõrva linnas, 89240 (½). 7. Sõiduauto Nissan 2001, mootorratas Jamaha, 1996. 8. OÜ Viisu Eero Auto 1 osak, nimiväärtus 4282 EUR, koguväärtus 4282 EUR; OÜ Tõrva-Helme küttekonto 1 osak, nimiväärtus 2500 EUR, koguväärtus 2500 EUR, OÜ Pakendimeister, 1 osak, nimiväärtus 1250 EUR, koguväärtus 1250 EUR 9. Swedbank, 1 arveldusarve, SEB arveldusarve, Nordea 1 kogumispensionikonto 10. Swedbank 39 890 EUR; 31 976 EUR. 11. Ei ole. 12. Palk põhitöökohalt, volikogu liikme hüvitis.30.04.2013.

- Jaanus Vörk**. 3. Linnavolikogu liige. 4. Tõrva Linnavolikogu. 5. Ei ole. 6. Kinnistu Helme vallas 1067040. 7. Sõiduauto Audi A6, 1999 8. Ei ole. 9. Swedbank, arveldusarve. 10. Ei ole. 11. Ei ole. 12. Töötasu põhitöökohalt, volikogu liikme hüvitis.30.04.2013.

LINNAVALITSUSE LIIKMED

- Agü Kabrits**, linnaeape – deklarat-

sioon avaldatakse Riigi Teataja Lisas.

- Maire Appo**. 3. Linnavalitsuse liige. 4. Tõrva Linnavalitsus. 5. Ei ole. 6. Maatulundusmaa Hummuli vallas, 748340, 867140. 7. Sõiduauto VW Vento, 1992 (abikaasade ühisvara). 8. SEB Progressiivne Pensionifond, kogus 6366,55, nimiväärtus 0,9484 eurot, koguväärtus 6038,15 eurot; Swedbank V3 Pensionifond, kogus 1860,41, nimiväärtus 1,0873 eurot, koguväärtus 2022,82 eurot. 9. SEB 1 arvelduskonto, Swedbank, 1 arvelduskonto, 2 krediitkontot. 10. Ei ole 11. Ei ole. 12. Ametipalk põhitöökohalt, FIE tulu 30.04.2013.

- Siim Ausmees**. 3. Linnavalitsuse liige. 4. Tõrva Linnavalitsus. 5. Ei ole. 6. Korter Tartu linnas, 4057803, 5405703 (50%) 7. Ei ole. 8. SEB pank kogumispension, koguväärtus 4698,95 EUR; OÜ Tervise ABC osak, nimiväärtus 4500 EUR, koguväärtus 4500 EUR. 9. Swedbank, arveldusarve, väärtpaberiarve; SEB pank, arveldusarve; LHV pank, arveldusarve 10. SEB pank 95 623,21 EUR. 11. Ei ole. 12. Töötasu põhitöökohalt, linnavalitsuse liikme hüvitis. 29.04.2013.

- Tõnu Jaansalu**. 3. Abilinnapea. 4. Tõrva Linnavalitsus. 5. 1 299,20 eurot. 6. ½ kinnistust Tõrva linnas, 822240 (abikaasade ühisvara); elamumaa Tõrva linnas, 104340 (abikaasade ühisvara). 7. Mootorratas Aprilia Pegaso, 1997. 8. Ei ole. 9. Swedbank, arveldusarve; SEB pank, arveldusarve.10. Kodulaen 9 872,26 eurot. 11. Ei ole. 12. Ei ole 25.04.2013.

- Maido Ruusmann**. 3. Abilinnapea. 4. Tõrva Linnavalitsus. 5. 1299,2 eurot. 6. Kinnistu Tõrva linnas, 2080040; kinnistu Põdrala vallas 1007740. 7. Sõiduauto Audi A4, 2002 (abikaasade ühisvara); järeilhaagis omavalmistatud, 2005, järeilhaagis omavalmistatud, 2006. 8. OÜ Brick Kinnisvara osa, 1, nimiväärtus 1022 EUR, koguväärtus 1022 EUR. 9. Swedbank, arveldusarve; AS Krediidipank, hoieusearve, Nordea Bank Finland Plc Eesti filiaal arveldusarve 10. Nordea Bank Finland Plc Eesti filiaal 96 513,52 EUR. 11. Ei ole. 12. Tasud töötaja töövõtulepingute alusel 29.04.2013.

Deklaratsioonid avaldatakse korruptsioonivastase seaduse lisana kinnitatud majanduslike huvide deklaratsiooni vormi järgi:

I Üldandmed

- Ees- ja perekonnanimi.
- Isikukood (ei kuulu avaldamisele).
- Ametikoht.
- Asutus (tööandja).
- Ametipalga aste ja ametipalk.

II Andmed vara kohta.

- Kinnisvara (kuni kinnistusraamatusse kandmiseni ka ehitised ja nende osad, deklareeritakse ka pooleliolevad ehitised, ühis- ja kaasomandiks oleva vara puhul näidatakse ametiisiku osa selles.
- Registrisse kantud autod, vee ja õhusõidukid.
- Aktsiad, osad ja muud väärtpaberid (emitent, liik, kogus, nimiväärtus, koguväärtus).
- Pangaarved (pank, arve liik ja nende arv).

III Andmed varaliste kohustuste kohta.

- Võlad pankadele ja teistele eraõiguslikele isikutele, kui võla suurus ületab eelmise kuue kuu ametipalga või 3500 eurot, kui ametikohal ametipalka ei maksta (liisingud, käenduslepingud, hüpoteegid jms).

IV Andmed muude tulude kohta.

- Muud regulaarsed tulud (palk ja lisatasud põhitöökohal, kui ametiisikul puudub ametipalk, kompensatsioonid, sh nõukogudest saadavad hüvitised, nimetades nõukogu ja näidates hüvitise suu-

ruse; intressid; pensionid; töövõttust ning teadus- ja õppetööst saadavad tasud; autoritasud; muud tulud või tuluallikad, näidates ära, mis liiki tuludega on tegemist).

V Andmed maksustatava tulu ja dividenditulu kohta.

(Ei kuulu avaldamisele.)

VI Andmed abikaasa, vanemate ja laste kohta.

(Ei kuulu avaldamisele).

Deklaratsiooni esitamise kuupäev.

HELME VALLAVOLIKOGU LIIKMED

- Liivi Arro**. 3. Volikogu liige. 4. Helme Vallavolikogu. 5.Ei ole. 6. Elamu Valgamaa, Helme vald, Taagepera 1977940 7. Ei ole. 8. Ei ole. 9. SEB Pank arveldusarve. 10. Ei ole. 11. Ei ole. 12. Palk ja muud tasud põhitöökohalt. 03.06.2013.

- Jaanus Laiverik**. 3. Volikogu liige. 4. Helme Vallavolikogu. 5. Ei ole. 6. Ei ole. 7. Sõiduauto Ford Mondeo,1998; mootorratas Suzuki Freewind 2000. a. 8. Ei ole. 9. SEB Pank arvelduskonto 2 tk. 10. Ei ole. 11. Ei ole. 12. Töötasu põhitöökohalt, pension, töötasu töövõtulepinguga. 19.06.2013.

- August Ilves**. 3. Volikogu liige. 4. Helme Vallavolikogu. 5. Ei ole. 6. Katastriaüksus 20301:004:0720 nimetusega Linna 8-1, Valgamaa, Helme vald (elamumaa). 7. Sõiduauto Renault, 2005. 8. Ei ole. 9. SEB Pank, Swedbank. 10. Ei ole. 11. Ei ole. 12. Ei ole. 30.04.2013.

- Tõnis Järv**. 3. Volikogu liige. 4. Helme Vallavolikogu. 5. Ei ole. 6. Elamumaa Helme vald, Ala küla, Valga maakond, Järve talu 20301:002:1030. 7. Sõiduau-

to Toyota Aygo, 2006. 8. Ei ole. 9. SEB Pank arveldusarve. 10. Ei ole. 11. Ei ole. 12. Töötasu põhitöökohalt, pension, volikogu liikme tasu. 11.04.2013.

- Eldur Kaiv**. 3. Volikogu liige. 4. Helme Vallavolikogu. 5. Ei ole. 6. Kaevu talu, Valgamaa, Helme vald, Karjatnurme küla; maatulundusmaa Valgamaa, Helme vald, Karjatnurme küla 9306. 7. Sõiduauto Volvo. 8. Swedbank pensioni osakud 181,20 € 9. Swedbank, üks konto; Swedbank krediitkonto. 10. Ei ole. 11.Ei ole. 12.Töötasu põhitöökohalt, volikogu liikme hüvitis. 16.04.2013.

- Erja Liivson**. 3. Volikogu liige. 4. Helme Vallavolikogu. 5. Ei ole. 6. Luhe talu, Valgamaa, Helme vald, Holdre küla, Vana-Kopli talu; Valgamaa, Helme vald, Ala küla, Viljandi Vene tn 24 A maja. 7. Sõiduauto Logan Dacia 2006. 8. Ei ole. 9. Swedbank arveldusarve, Big Pank hoius. 10. Swedbank AS eluasemelaen 10850 € eurot (koos abikaasaga). 11. Luhe maaüksuse hüpotek, 4575 eurot, Vana-Kopli hüpotek 1145 €. 12. Palk põhitöökohalt, volikogu liikme tasu. 03.05.2013.

- Maija Pallon**. 3. Volikogu liige. 4. Helme Vallavolikogu. 5. Ei ole. 6. Elamumaa Valgamaa, Helme vald, Valga 335540, abikaasade ühisvara. 7. Luukpära Opel Ascona, 1983 (ühisvara); sedan Opel Vectra, 1997 (ühisvara). 8. Ei ole. 9. Swedbank arvelduskonto 1, krediitkonto 1, kogumispensionikonto 1. 10. Ei ole. 11. Ei ole. 12. Palk põhitöökohalt. 26.04.2013.

- Ants Piirsalu**. 3. Volikogu liige. 4. Helme Vallavolikogu. 5. Ei ole. 6. Ei ole.

7. Sõiduauto SAAB 9-5, 2004. a. 8. Ei ole. 9. SEB Pank, arveldusarve, 1. 10. Ei ole. 11.Ei ole. 12. Töötasu, volikogu liikme tasu. 11.04.2013.

- Raivo Sillaste**. 3. Volikogu liige. 4. Helme Vallavolikogu. 5. Ei ole. 6. Elamu Valga maakond, Helme vald, 1394640. 7. Maastur Jeep Grand Cherokee Limited, 2000; sõiduauto VW Passat 2,8 V6 Motion, 2004. 8. Ei ole. 9. SEB Pank arveldusarve, Swedbank arveldusarve. 10. Ei ole. 11. Ei ole. 12. Töötasu põhitöökohalt, volikogu liikme tasu. 12.04.2013.

- Avo Tamm**. 3. Volikogu liige, volikogu aseesimees. 4. Helme Vallavolikogu. 5. Ei ole. 6. Kinnistu (ärimaa) Valga maakond, Tõrva, Valga tn 72a, nr 1965440; elamumaa ½ kinnistust; Valga maakond, Tõrva linn, Tikste 25, nr 1824840, kinnistu tootmismaa Valga maakond, Helme vald, Kirikuküla küla, 1114840. 7. Haagis (omavalmistatud) 1982; Madel veoauto Mitsubishi 1980, metsaveoki haagis Briab 1984, haagis omavalmistatud 2008, Buss Neoplan 1984, sõiduauto Hyundai Tucson 2007, sõiduauto Mitsubishi Galant 2000. 8. OÜ Ligur Motors, osa, 50, 63,91 €, 3195,50 €; OÜ Tulevik Auto, osa, 1, 2556,47 €, 2556,47 €. 9. Swedbank AS arvelduskonto, Swedbank AS kogumispensionikonto. 10. Ei ole. 11. Ei ole. 12. Palk põhitöökohalt, üüri/renditulu, volikogu aseesimehe tasu, volikogu komisjoni liikme tasu. 04.06.2013.

- Riho Viitak**. 3. Volikogu liige. 4. Helme Vallavolikogu. 5. Ei ole. 6. Elamumaa Valgamaa, Helme vald, 716440 (20301:002:1160). 7. Sõiduauto Lada 110, 2001; sõiduauto Mazda Premacy, 2000; sõiduauto Volkswagen Sharan,

1998. 8. Ei ole. 9. Swedbank arveldusarve. 10. Ei ole. 11. Swedbank autoliising, Nordea Pank autoliising. 12. Palk põhitöökohalt. 28.05.2013.

- Ave Visor**. 3. Volikogu liige. 4. Helme Vallavolikogu. 5. Ei ole. 6. Talu Valgamaa, Helme vald, Ala küla, Suurekivi talu 20301:002:2240. 7. Sõiduauto Volkswagen Passat Variant 1994; sõiduauto Volkswagen Passat 1991; sõiduauto Honda Civic 1997; sõiduauto Renault Laguna 1997; autohaagis Tiki Treiler 2009; autohaagis Respo 2003 (ärandatud). 8. Nordea Pensionifond A 3110,733 , osaku hind 0,93316, koguväärtus 2902,81. 9. Swedbank arveldusarve 1 tk, SEB Pank arveldusarve 1 tk, Nordeapank pensioni 2. Sammas 1 tk. 10. Ei ole. 11. Ei ole. 12. Palk põhitöökohalt, volikogu liikme töötasu, volikogu komisjoni liikme töötasu. 23.04.2013.

HELME VALLAVALITSUSE LIIKMED

- Lembit Mäesalu**. 3. Vallavalitsuse liige. 4. Helme Vallavalitsus. 5. Ei ole. 6. Elamumaa Valgamaa, Tõrva linn, 33640; maatulundusmaa Valgamaa, Helme vald, Kirikuküla küla, 520440. 7. Ei ole. 8.Ei ole. 9. Swedbank üks arveldusarve, SEB Pank üks arveldusarve. 10. Ei ole. 11. Ei ole. 12. Pension, kompensatsioon isikliku sõiduauto kasutuse eest. 25.04.2013.

- Ülle Taal**. 3. Vallavalitsuse liige. 4. Helme Vallavalitsus. 5. Ei ole. 6. Korter Linna külas, kinnistu Põlvamaal. 7. Sõiduauto Ford Fiesta, 2004. 8. Ei ole. 9. Swedbank arvelduskonto. 10. Ei ole. 11. Sõiduauto Ford Fiesta liising. 12. Töötasu põhitöökohalt, sõiduauto hüvitis. 10.04.2013.

Kas Tõrva võitis valimistel? Tõrva võidab alati!

Ütlen kohe ära, et ei ole praegu Tõrva linna elanik (see asi muutub lähiajal) ja seekord linnas ei valinud. See oli ka teadlik otsus, sest erapooletuna ei teki paratamatult kibestumust isiklikul tasandil.

Saan rahulikult olla kallutamata kõrvaltvaataja ja ajada näpuga järke platvormides ja lubadustes, mitte ei pea valima oma sugulast, naabrit või ema endise klassiõe poega, kuna nad kõik siiralt loodavad mu häälele ja toidupoes või turul on see juba minu eest ära lubatud.

Mainin ka selle ära, et olen kandideerinud läinud valimistel korra Rahvaliidu ja Keskerakonna nimekirjades toetajaliikmena. Et huvilised ei peaks tuhlama vanades ürikutes, siis ütlen, et hääle arv oli 22 ja 5 ning valituks ei osutunud. See kõik aga ei mõjutanud mind vaatamaks pealt, kuidas Tõrva elanikud on eluterve mõtlemisega ja usuvad arengutesse.

Reform juhtigu riiki!

Tegelikult toimuski ju sisuline võitlus kahe erakonna vahel, sest peale Keskerakonna ja IRLi tõsiselt võetavaid linnapeakandidaate ei olnud. Ja siinkohal ei mõtle ma linnapeakandidaate kui inimesi, vaid erakondade esindajaid.

Reformierakonna ideed olid küll nime väärilised, aga kaldusid veidi utopiassse ning kahtlesin nende teostamise võimalikkuses. Reformierakondalsed olid ka väikeste mõõduste ainsad, kes otseselt tegid vastaste suunas teravat kriitikat. Küsitavad olid minu jaoks nende ettepanekuid hariduspoliitikas.

Muidugi nii ulmelisi asju nagu Valgas, kus oli plaan keskkooliõpilastelt hindeid ostma hakata, polnud – küll peenemalt sõnastatud, aga ikkagi ilmselt üldse üks kummalisemaid valimis-lubadusi läbi aegade.

Jutt oli sorav ning noogutama panev. Väljaränne ning järjepidevuse tagamine hariduses ongi väikeste asulate suurimad murekohad ja Reformierakonnaga tuleb siin sajabrotsendilisel nõustuda. Samas aga, kui juletakse öelda, mida tuleks Tõrva hariduselus muuta, siis tuleks hõigata suurelt välja ka gümnaasiumi direktori kandidaadit, kes muutusid reaalselt läbi viima peaks hakkama.

Maast leitud hunnik hääli oleks garanteeritud, kuna kooli direktori kandidaat väikelinnas ei ole sugugi vähemtähtis kui linnapeakandidaat. Aga nagu olen selgeks saanud, on reformikad osavamad suurt masinavärki juhtima ja nende riigivalitsemine on mulle vägagi meelepärane.

Seega usun, et Riigikogu valimistel on toetus nendele oluliselt suurem ja ennustada Ilona Leetmale vähemalt 500 häält – juhul kui ta kandideerib – on pigem pessimistlik pakkumine.

Suure üllatuse serveeris siinkirjutaja jaoks valimisliit Tõrvakad. Pehmelt öeldes tagasihoidliku nimekirjaga valimistele peale minnes võtta volikogu koht ja saada kokku rohkem kui pooleteise mandaadi jagu hääli on kindlasti suurepärase tulemus.

Nüüd on Marko Tamm volikogus 175 inimese häälekandja, mida on näiteks rohkem, kui Eesti riigil on aukonsuleid laias maailmas või justiitsministertuumis töötajaid.

Järgmiseks korras soovitsin ehk taktikana veidi julgema ja konkreetsemaid väljaütlemisi – eriti siis, kui ei ole plaanis koalitsiooni saada –, sest tagasihoidlikkus ei ole valimiste puhul alati voorus. Ja muidugi veidi pikemat nimekirja, mis isegi seekord oleks taganud ilmselt teise mandaadi.

Positiivse poole pealt tuleb müts maha võtta ka Riho Karu ees, kes näitas välja poliitilist ülbust ja julges ainukesena vastandada ennast suurtele nimekirjadele. Ilmselt teadis mees isegi, et mandaadi saamine, vähemalt ausal teel, eeldaks Tõrva mõistes ennenägematut reklaamikampaaniat.

Aga tõdemus, et volikogu istungitel istub viis inimest, kelle selja taga on vähem toetajaid kui temal, teeb ilmselt huntidega koos ulgumise loobunud mehel südame soojaks küll.

Ettevõtluse võidukäik

Valimisvõidud on tihtipeale olulised

valitutele ja valijatele ka emotsionaalsel tasandil. Isegi kui kaks erakonda koguvad võrdset arvu kohti volikogus, on kas või üks hääli rohkem selge valimisvõit ja seega olemasoleva võimu kinnitamine või uue vaibale lubamine.

Seekord tehti Tõrvas asjad selgeks konkreetset. Pole vaja lohetada ennast juttudega sellest, kuidas ikkagi hääle arv paranes ja jätkatakse vaikselt edasipürgimist, vaid üks löödi võimsalt jalaga lahti, hingedelt maha ja keskpõrandale välja.

IRL tegi seda, mida kohalikud tegelikult uskusid, aga ei julgenud väga kõvasi välja hõigata. Lihtsalt nii tugevalt oli kinnistunud Keskerakonna positsioon linnas.

Mis me saame IRLi valimisvõidust siis järeldada? Eelkõige seda, et Tõrva ettevõtlik (loe: majanduslik) eliit on koondunud ühe mütsi alla. Sellest annab tunnistust see, et kohalikud ettevõtjad ei roninud enam ise nii aktiivselt valimisnimekirjadesse või ei sokutanud sinna oma lähisugulasi.

Kas selle põhjus võiks olla läinud aastate nõrgad isiklikud valimistulemused? Ilmselt mitte. Maido Ruusmanni individuaalne ja IRLi valimisvõit näitab, et Tõrva olulisemad tööandjad on linna arengus ühisel meelel. Ja hallide kardinalidena ei opereeri nad mitte iseenda häälega, vaid nende mõjusfääri jääb oluliselt suuremal hulgal valijaid.

Tõrva sai, mida vaja

Klassikaline me-vajame-muutusi-jutt on tegelikult täielik möga. Sellega solvavad kandideerivad erakonnad ja valimisliidud valitsevat parteid ja ka nende valijat. Kui on vaja tungival nõuda muutusi, siis järelikult on valitsejad teinud kehva tööd ja nende valijad neli aastat tagasi teinud valed valikud. Keegi peaks justkui häbenema!

Aga Tõrvas on ju asjad heas korras. Me ei saa eirata fakti, et Keskerakonna valitsemisajal on teinud Tõrva läbi suured ja väga positiivsed muutused ning kindlasti on olnud Kevade tänav 1 majas kokku käinud seltskond taasiseisvusisaja üks vägevamaid. Agu Kabrits on olnud vaatamata mõningatele skandaalidele väga pädev ja karismaatiline linnapea ja seda kinnitab ka sel aastal saadud hääle arv.

Tõenäoliselt on Keskerakonna valijates küll palju vanema generatsiooni inimesi, kes on konservatiivsema mõttelaadiga, aga kindlasti mitte ei ole see suhtumine stiilis „ahh, las ta jääb pukki, mine tea mis jama uued kokku keeravad“. Neile sobib see, mis Tõrvas toimub, ja kes teaks asjadest paremini kui inimesed, kes on näinud aegade jooksul pealt rohkem linnas toimuvat kui ei keegi teine.

Juba ajalukku kirjutatud?

Väga tore on tõdeda, et Tõrva linna elanik on alati teadlik ja terve mõistusega valija olnud ja teinud nii seekord kui eelmised korrad õigeid otsuseid. Ega eksida ju väga saagi, sest kõik valimistel kandideerinud tõrvakad armastavad oma linna ja loodavad teha kõik endast oleneva, et see veelgi paremaks muuta.

Mulle tundub, et Tõrvas ei olegi tegelikult nii populaarne pumba juures oma mannerguga olla nagu paljudes suurlinnades, kus ühe käega jagatakse rahvale ja teisega endale. See on hea, et ei ole välja kujunenud vihast opositsiooni, mida küll Reformierakond millegipärast üritas, ja paljud saavad kasutada oma talenti ja ideid, et asju paremaks muuta ning koostööd kõigest ülimaks pidada.

Polegi oluline, et nimekirjades on ka häältepüüdjaid ja poliitiliselt vähempädevaid inimesi, sest isekeskis saadakse kiiresti aru, kes on need tegijad, kes suudavad endast rohkem pühendada projektide elluviimisele.

Ei julge küll loota, et volikogu hakkab otsuseid võtma vastu ühehäälselt, aga näen tulevases linnavalitsuses ja volikogus tohutut potentsiaali saada kõige ühtsemaks ja poliitiliselt teadlikumaks linna ajaloos. Tõrva võit on igal juhul kindel! Ja kuhjaga häbi uuele volikogule, kui nad mu sõnu proovivad ümber lükkama hakata.

Egon Ilsson, erapooletu

Ala kooli tegemised

Septembri keskel, 17.–18. septembril võtsid Ala kooli õpilased osa Lilli looduskeskuse projektist „Keskkonnahariduslikud programmid Valgamaa 1.–6. klasside õpilastele“. 5. klassi õpilased külastasid Karula rahvusparki ning 6.–7. klassi omad käisid Otepää looduspargis.

Karulas läbiti Ähijärve õpperada ja tutvuti rahvusparki looduse ning kultuuripärandiga. Räägiti looduse kaitsmise vajadusest ja looduskaitses põhimõtetest. Ähijärve näitel õpiti tundma järvede ja järveelustiku eripära, järvede teket ja arengut, elutingimusi ja toiduahelaid järves, aga ka järvede tähtsust, kasutamist ja kaitset. Teadmiste kinnistamiseks valmistasid õpilased rühmatööna järve mudeli ning täitsid töölehti. Mängiti keskkonnamänge ja viidi läbi viktoriin Karula rahvusparki kohta.

„Mulle jäi meelde, et Ähijärv on päris suur. Meeldis järve mudeli valmistamine. Veel sain teada, et Karula rahvusparki olulised kaitseväärtused on pärandkultuurimaastikud, mis on kujunenud mitme tuhande aasta jooksul,“ meenutas 5. klassi õpilane Kadri Aria.

Otepääl tutvuti uue püsinäitusega, et äratada huvi Otepää kõrgustiku ja looduspargi vastu. Ekspositsioon on kujundatud Otepää maastikuna. Näitusel leiab vastused küsimustele kõrgustiku kujunemise, piirkonna looduse ja kohapärimumste kohta.

Näituse põhjal täitsid õpilased töölehti, kus pidid näitama oma teadmisi Otepää ajaloo, pinnavormide ja nende kujunemise, looduspargi elurikkuse ja kaitsstavate liikide kohta. Kõikidele jäi meelde, et looduspargi logol on väikekonnakotkas. Bussiekskursioonil tutvuti looduspargi huviväärsustega, muu hulgas käidi ligikaudu 400aastase Pühajärve sõjatamme juures. Teadmiste kinnistamiseks toimus „Kuldvillak“.

13.–22. septembril leidis Lätimaal Hoomulis aset rahvusvaheline laager, millest võtsid osa ka neli Ala põhikooli noort: Sandra Orav, Kairi Peetersoo, Kaisa Pinka ja Kristi Vister.

Projekti „One by One“ käigus toimusid laagri eesmärk oli tervislisku eluviisi propageerimine ja keeleõpe. Osalejaid oli Lätist, Poolast ja Eestist. Suheldi inglise keeles, et arendada julgust võõrkeeles rääkida. Noored said sportida ja ise tervislisku toitu valmistada. Toimusid rahvusõhtud, kus tutvustati oma kultuuri ja kombeid.

Projekti „Ala põhikooli õpilased õpivad tundma Valgamaa loodust“ käigus matkasime septembri viimasel nädalal Helgikivi juurde, mis asub meie koolist umbes kolme kilomeetri kaugusel.

Helgikivi puhul on tegemist Lõuna-Eesti suurima rändrahnuga: kõrgus ligikaudu kaks meetrit ja ümbermõõt 30,2 meetrit. Õpilased mõtsid Helgikivi ümbermõõtu lisaks veel vaksades ja süldades. Kuulati kiviga seotud pärimuslugusid, mängiti sportlikke mänge.

Helgikivi on nime saanud lähedal asunud Helgi talu järgi. Kivi ümbritsevat metsa hüütakse Vitsametsaks. Rahvasuu räägib, et tegemist on nõidusliku metsaga, kuhu üksinda minna ei tasu, sest võib kergesti ära eksida. Kui eksinu öösekski metsa peab jääma, satub ta kindlasti Helgikivi juurde ning võib kohata salapäraseid väikesed mehikesi, kes kivi ümber tantsivad või suppi keedavad. Mitte mingil juhul ei tohi aga mehikestega tantsima minna või nende suppi süüa! Kes seda teeb, jääbki kadunuks.

Pärast matka kirjutati kunstmuistendeid ja joonistati saadud elamustest pilte. Projekti toetasid keskkonnainvesteeringute keskus ja Helme vald.

27. septembril külastas Taagepera raamatukogu Mulgi kultuuri eestvedaja Alli Laande, et õpetada veidi Mulgi murdekeelt. Üritusel osalesid Ala kooli algklasside õpilased.

Õpetaja Raili rääkis sündmusest nõnda: „Kik algklassi latse tullive kokku raamatukogu manu, kus Liivsoni

Ahhaa teadusteatri etendus

Evelyn Tamm

Alli Laande Mulgi murdekeele tun- di andmas.

Kaja Hass

Erja ja Laante Alli meid juba uutse. Ega Mulgi kiilt iga päe ei kõnelde, seerast olli väga hää, et tetti säände op-pamisetunn.

Me õpseme selges kik numbrü ütest kümneni. Väga rasse olli ütelde „kates-sä“. Mul se jäägi miilde, kas oli „ütse-se“ või „öessä“. Vahepääl mängseme ja laulseme. Kigil olli lõbus.

Saime täade, et om vällä antu ka mulgikiilne aabets ja tüüvihik ja viil muudki. Me raamtukogun neid ei ole. Soovseme Allile palju jõudu ja tugevet tervist me Mulgi kiile uurimises ja säilitemises.“

30. septembril käisime Heimtali loodusrajal, et läbida õppeprogramm „Seened ja samblikud“. Meid võtsid vastu juhendajad Tiina Viir ja Ülle Kuldkepp.

Kuna tänavu on väga kehv seeneaasta, siis keskendusime rohkem puuseentele. Õppepäeva alustasid juhendajad seene-, sambla-, sambliku-, käbi- ja putukakogude tutvustamisega.

Tiina Viir rääkis, et puudel on samuti energiaväli nagu kõikidel elusolenditel ning näitas, kuidas energia-välja määrata. Samuti tutvustas ta erinevaid puuliike. Saime teada, et mõned puuliigid elavad väga vanaks: kuusk võib elada 300aastaseks, mänd 600-, kadakas 900- ja jugapuu koguni 2000aastaseks.

Retkel Ülle Kuldkeppiga leidsime nii tavalisi samblikke ja sammaltaimi kui ka väga haruldasi kaitsesealuseid liike, mis kasvavad ainult vääriselupaikades: sulgjas õhik, kurruline tuhmik, läikiv ulmik. Puuseentest leidsime kannupesese, tuletela, musta pässiku ja tamme-kaku. Seeni me ei kogunud, sest tegemist on looduskaitselaaga. Vaatasime ja määrasime liike looduses. Tavalisematest sammaltaimedest koostasime koolile sammaltaimede õppekogu.

1. oktoobril sai Ala põhikool 94aastaseks.

Tähistasime seda tähtsat päeva ka koolis. Päeva juhatas sisse direktor Ants Piirsalu, kes andis ülevalate kooli ajaloo. Eelnevalt oli õpilastele antud ülesandeks koostada loovtöö etemal „Minu kool“. Loovtöö koostamisel tuli järgida reeglit, et see koosneks täpselt 94 sõnast. Laekus palju jutukesi, luu-

letusi ja joonistusi. Valisime kolm parimat kirjutajat: Kadri Aria 5. klassist, Reimo Saar 8. klassist ja Merit Sillaots 9. klassist.

Toredaks traditsiooniks on saanud ka kooli sünnipäevajooks. Sel aastal jooksid kõik klassid 94 meetrit, esindatud oli ka õpetajate võistkond. Kõige sõbralikumalt jooksid 9. klassi tüdrukud, kes finišeerusid üheaegselt.

Kevelde osalesid Ala kooli õpilased edukalt RMK metsaviktoriinil. Auhinnaks saadi õppeprogramm Sangaste pargis, kus me 16. oktoobril käisimegi.

Alustuseks rääkisid giidid Sangaste lossist ja pargist. Lossi viimane omanik krahv F. G. M. von Berg oli mitmekülgsete huvidega, muuhulgas tunti teda dendroloogina. Tema rajaski lossi ümbrusse nii lossi- kui ka metsapargi.

Metsaparki eraldab lossipargist omavahel kraavidega ühendatud tiikide süsteem. Metsapark on jagatud kuude ossa puude geograafilise päritolu alusel: Eesti, Euroopa, Lõuna-Euroopa, Siberi, Aasia ja Põhja-Ameerika osakond. Pargis asub ka krahvi jahikoerte kalmistu nimeliste hauaplaatidega.

Tutvusime pargis kasvavate haruldaste liikidega: kuradipuu, valge ja keerdmäänd, mandžuuria pähklipuu, palsaminulg, suurelehine pärn. Peahoone taga nägime nn Peetri tamme, mille olevat istutanud Peeter I. Samuti uudistasime pargis kasvavaid Eesti kõrgemaid puid: 41meetri ebatsuga, 35meetri saar ja 12meetri valgepöök.

Krahv Berg tegeles ka rukki aretusega, seetõttu õppisime tundma teravilju: rukis, nisu, oder, kaer. Pidime oskama neid üksteisest eristada ja teadma, mida neist valmistatakse.

Pärast õppekäiku täitsime töölehti ja kuulasime pärimuslugusid krahv Bergist.

Esimese õppeveerandi viimasel päeval oli meil külas Ahhaa teaduskeskus projektiga „Ahhaa, õnnetus ei hüüa tülles“. Toimusid situatsiooni-mäng ja teadusteatri etendus.

Osalusmängus tutvuti erinevate õnnetusjuhtumite kirjeldustega, infokaartidelt sai teavet, kuidas käituda, kui leiad pommi või muu kahtlase eseme. Rühmatööna tuli õpilastel välja mõelda õnnetuste ennetamise juhised ning hiljem oli ühine mõttevahetus ja arutelu.

Teadusteater demonstreeris eri tügevusega plahvatusi ning lööklaine tügevust ja mõju. Õpilased osalesid aktiivselt arutelus, kuid kõige rohkem pakkusid elevust plahvatuste võimsus ja tulevärk ning sellega kaasnev tossupilv. Nii mõnigi õpilane lubas järgmisel veerandil keemiat paremini õppima hakata.

Projekti rahastasid päästeamet ja Lõuna-Eesti pommigrupp.

Ala kooli õpetajad Kaja Hass, Evelyn Tamm ja Raili Vister,

8. kl õpilane Kairi Peetersoo ja 5. kl õpilane Kadri Aria

Uus Aia- ja metsatehnika
kauplus kutsub

DEMOPÄEVAD TÕRVAS

Kevade tn 8

N 31. oktoobril kell 11-13
Mascot tööriided

R 1. novembril kell 10-14
Aia- ja metsatehnika

TULE, PROOVI JA TEE KASULIK DST!

Lisainfo tel 55643411
Kivimet OÜ

aia tehnika
ekspordid.ee

Kevade keskuse arvutipoes

* Arvutite remont ja hooldus
* Ordi arvutite garantiremont
* Mustvalge ja värviline paljundus A4
* Dokumentide kiletamine
* Videokassetide digitaliseerimine
Kojukutsed: 501 5282,
info@silverarvuti.ee
Kauplus avatud E-N 12-17
Väljakutsed E-N 9-12, R 9-17

OÜ Helme Teenus teatab, et vastavalt Helme Vallavalitsuse korraldusele nr 171, 26.09.2013, kehtivad teeninduspiirkonna elanikele ja ettevõtetele alates 1. detsembrist 2013 järgmised veevarustuse ja heitvee ärajuhtimise teenuste hinnad (koos käibemaksuga):

- hind vee eest 1.06 €/m³,
- hind heitvee ärajuhtimise eest 1.30 €/m³.

KULTUURISÜNDMUSED NOVEMBRIS

Eesti Rahva Muuseumis (Tartu, Veski tn 32)

4. novembril kell 11 kohtumine sarjast "Juured" – Emmi Unt.

Tõrva gümnaasiumis

9. novembril kell 19 isadepäeva tähistamine.

Hooaja avaõhtu ringidele ja linnakodanikele. Õhtujuht Arlet Palmiste. Pidu on laudadega, söök-jook ise kaasa. Pääse 5 €.

Tõrva kirik-kammersaalis

12. novembril kell 18 luuletund Nava talu peremehe Jaak Kõdariga, muusikalised vahepalad Erich Kriegerilt. Inga Heamägi-Gutbergi näituse avamine. (Tasuta)

Valga kultuuri- ja huvialakeskuses

14. novembril Tõrva piirkonna kultuurikollektiivide kontsert ja käsitöönäitus. (Tasuta)

Tõrva kirik-kammersaalis

16. novembril kell 14 kohtumine "Isa ja pojad" sarjast "Juured" – onkokirurg Vello Padrik ja pojad Peeter Padrik (meditsiinidoktor, Tartu Ülikooli hematoloogia-onkoloogia kliiniku direktor) ning Tanel Padrik (jurist).

Tõrva kirik-kammersaalis

24. novembril kell 16 surnute mälestuspäev.

Tõrva kirik-kammersaalis

27. novembril Tõrva muusikakooli kontsert.

Tõrva kirik-kammersaalis

29. novembril kell 19 naiskoori Heli 60 aasta juubelikontsert. (Tasuta)

JÄLGIGE REKLAAMI!

KIRIKUTEATED

- 3. ja 10. novembril** kell 12 jumalateenistus Helme kirikus, teenib Valga koguduse diakon Kaido Metsoja.
- 10. novembril** kell 14 jumalateenistus Taagepera kirikus, teenib Tarvaste koguduse õpetaja Elve Bender.
- 17. novembril** kell 11 jumalateenistus Helme kirikus armulauaga, teenib Arvo Lasting.
- 24. novembril** kell 11 surnute mälestuspüha jumalateenistus armulauaga Helme kirikus, teenib Arvo Lasting.
- 24. novembril** kell 14 surnute mälestuspüha jumalateenistus armulauaga Taagepera kirikus, teenib Arvo Lasting.

Helme koguduses algas **LEERITÖÖ**. Leeritunnid on kaks korda kuus, leeripüha mais. Info: arvo.lasting@eelk.ee, Facebook: Arvo Lasting, tel 524 9654.

Piiblitunnid alates 12. novembrist teisipäeviti kl 14 Helme kirikus.

Täname kõiki toetajaid,
kes aitavad meil saavutada võidu
Tõrva Linnavolikogu valimistel!

Isamaa ja Res Publica Liidu nimekirjas kandideerinud

VALIMISTULEMUSED TÕRVA LINNAS

VALIMISLIIT TÕRVAKAD

101 ANU REILJAN	31
102 KARL KIRT	34
103 MARKO TAMM	61 X
104 OLAV NAPRITSON	17
105 VELLO JASKA	6
106 KAJA ISPERT	2
107 ANNELI RUSSIVER-TAMM	5
108 KLAARIKA KAAT	3
109 MARIKA TEPP	10
110 LAURI ISPERT	6

ERAKOND ISAMAA JA RES PUBLICA LIIT

111 KALLE VISTER	91 X
112 MAIDO RUUSMANN	196 X
113 SIIM AUSMEES	22
114 IVAR HANVERE	40 X
115 JAANUS VÖRK	34 X
116 HELBE SILLAOTS	18
117 MARIKA KÜTT	26 X
118 MARKO ILISSON	12
119 ILMAR KÕVERIK	24 X
120 MARIO KIRT	12
121 ANDRUS PAUL	7
122 ASTA VALLANDI	8
123 HEINAR HERNITS	4
124 KÜLLI UIBO	6
125 TANEL LAANMÄE	5
126 ALARI KAIS	3
127 ERKI SÄKS	9
128 VAHUR SAAR	18
129 ANDRES REEDE	1
130 LAURI KÕRESSAAR	12
131 AIRI LUIK	6
132 ÜLLAR PRIILAHT	1
133 KAIE NOVIKOV	9
134 EHA SALU	1

EESTI REFORMIERAKOND

135 ILONA LEETMA	58 X
136 ANDRES SAAREP	17
137 TIIV VIPS	77 X
138 GEVO GOLDING	6
139 TIIV LOORMAN	21
140 HARDO LUST	9
141 MARGE UDRAS	11

142 VALDEKO KALAMEES	5
143 LIIVI TARSALAINEN	6
144 PÄRT METSAR	4
145 VIRGE JAAGO	6
146 ERKKI NAARIS	3
147 PIRET KARU	9
148 KALJU TIPKA	9
149 MILVI KADAK	5
150 ÜLLAR JAANI	3
151 DIANA TIIRAK	3
152 ANDRUS ABEL	5
153 LAIDI LAAS	13
154 ELGO ÜKSVÄRAV	3
155 EVELY JAKOBSON	1
156 ANDRUS SÖÖT	10
157 SIRLI MATVEI	4
158 MEELIKO VÕSU	4
159 EVE SINISALU	6
160 EERO VIISU	55 X

EESTI KESKERAKOND

161 AGU KABRITS	186 X
162 TÕNU JAANSALU	52 X
163 THAISI KALMUS	77 X
164 MEELIS RAIDVE	22
165 AHTI SAAR	33 X
166 EEVI-EVE VALLISTE	14
167 IVO MURU	16
168 HEINO SOOMLAIS	24 X
169 DIIVI PÖDERSOO	5
170 MAIRO MALM	11
171 REET KOPPEL	9
172 IVO SOLOM	16
173 LIIA ORTUS	17
174 HEINO MUMM	14
175 MAARIKA SOOMETS	5
176 AIVAR MÜÜRSEPP	4
177 RIINA LAINEJÄRV	4
178 VELLO HAAS	4
179 MERILI VAHEMETS	3
180 RANDO LILLIPUU	2
181 ANNE ÖUNAPUU	3
182 KUNNAR KASEPUU	13

ÜSIKKANDIDAAT

183 RIHO KARU	37
---------------	----

VALIMISTULEMUSED HELME VALLAS

EESTI KESKERAKOND

101 TOIVO PÖLDMA	47 X
102 ERJA LIIVSON	42 X
103 RIHO VIITAK	21
104 ANTS PIIRSALU	20
105 LEMBIT MÄESALU	7
106 MAIE MIKK	21
107 HARALD LAIDRE	4
108 MARE ADAMSON	6
109 VELLO JUHANSON	7
110 TATJANA KOTSELAINEN	1
111 KALLE SOOVER	3
112 ARVU MELTSAS	2
113 MATI JAANSALU	5
114 AARE ÖISPUU	8

ERAKOND ISAMAA JA RES PUBLICA LIIT

115 TÕNIS TÜRK	16
----------------	----

SOTSIAALDEMOKRAATLIK ERAKOND

116 TARMO TAMM	214 X
117 AVE VISOR	28 X
118 LIIVI ARRO	39 X
119 KAJA HASS	14
120 JAANUS LAIVERIK	36 X
121 ANDRUS RANDMAA	16
122 MATTI MÖTS	8
123 TÕNIS JÄRV	24 X
124 ÜLLETAAL	6
125 RAIVO SILLASTE	12
126 ELDUR KAIV	46 X
127 ALLAN ILISSON	8
128 MAIJA PALLON	19
129 MARGO METSOJA	25 X
130 KÜLLIKI JEGOROV	11
131 TARMO SOOTS	8
132 REET KÕVASK	18

133 KRISTJAN JAANIKESING	23 X
134 ESTIKE UIBOPUU	11
135 ANDRUS LEPIKOV	22 X
136 KADRI ELKEN	9
137 ILMAR NIILITS	15
138 ALEKSANDER KOTSELAINEN	9
139 JAAN NAARIS	4
140 MARIIN LEPIK	6

VALIMISLIIT MEIE HELME

141 AUGUST ILVES	73 X
142 INDREK VALNER	34
143 HARGO JOHANSON	4
144 GERTA ERDFELDT	2
145 LEA JÄRVE	3
146 MIHKEL TAMM	5
147 LAURA RENKE	2
148 PAUL JÄRLOV	2
149 REIVO SIIRAK	1

150 HARRY MÄGI	37 X
151 LEA KÕRV	14
152 KAIDI KAIS	7
153 MEELIS ILISSON	6
154 URMAS TREU	14
155 MEELIS METSOJA	4

	Hääli	Mandaate
Eesti Keskerakond	194	2
Erakond Isamaa ja Res Publica Liit	16	0
Sotsiaaldemokraatlik Erakond	631	9
Valimisliit Meie Helme	126	1
Eesti Reformierakond	82	1

KASKAAD-TS OÜ

- PVC aknad
- Aknalauad
- Veeplekid
- Metall- ja puituksed
- Paigaldustööd
- Viimistlustööd

Kevade Keskuses,
Kevade 4, Tõrva
E-R9-17

Tel/fax: 766 1525

Vabaduse 19, Valga
E-R 9-17

Tel/fax: 766 1025

METSATERVENDUSE

OSTAME
METSJA- ja
PÖLLUMAAD.

ÜLE 15 AASTA EDUKAID KOEEMUSI!

Metsatervenduse OÜ,
info tel 509 1575,
ants@metsatervenduse.ee

OÜ PURTSI GRUPP
müüb

LÕHUTUD KÜTTEPUID
KOOS KOHALETOOMISEGA.

Info telefonil 5383 7099

Metsakeskus.ee

Ostame kasvavat metsa, põllumaad
ja metsakinnistuid hinnaga
kuni 10 000 eurot/ha.

Kinnistud võivad olla tehtud raietega
või asetseada piiranguvööndis.

Tel: 56 111 900

Helme-Tõrva Elu
Väljaandjad: Tõrva linnavalitsus tel 766 5310, faks 766 1731,
Helme vallavalitsus tel 766 8452, faks 763 3332.

Toimetaja:
Talvi Must, tel 763 2504,
e-post talvi.must@gmail.com

Tehniline teostus ja küljendus
AS Ühinenud Ajalehed Valgas,
trükk AS TRÜKIS Jõhvis.